

A LIFE Program 2014-2020

Heilmann Diána
NEEMO-TMO

EASME
Executive Agency
for Small and Medium-sized Enterprises

*XI. LIFE Klímapolitikai Tréning
8 Június, 2020*

Rövid áttekintés

- Célok és célkitűzések, alprogramok, kiemelt területek, főbb jellemzők
- A monitoringot végző külső csoport bemutatása
- Tények és adatok
- Piac orientált projektek
- Tapasztalatok, tanácsok

L'Instrument Financier pour l'Environnement

LIFE Program célja és célkitűzései

Átfogó cél: Hozzájáruljon az EU környezetvédelmi és éghajlat politikájának és jogszabályainak végrehajtásához, aktualizálásához és fejlesztéséhez.

L'Instrument Financier pour l'Environnement

LIFE – Régen és most

- **LIFE 1992-2013:** több, mint 4700 projekt
  - **Természet & biológiai sokféleség**
  - Egyéb környezetvédelmi területek és irányítás
  - **Környezetvédelmi tájékoztatás**
- **LIFE 2014 és 2020 között,** két alprogram:
  - Környezetvédelmi
  - Éghajlat változás témájára fókuszáló akciók

LIFE 2014-2020 – Kiemelt területek

Környezetvédelem alprogram

- Környezet és Erőforrás Hatékonyság (ENV)
- Természet és biológiai sokféleség (NAT, BIO)
- Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás (GIE)

LIFE10 ENV/PL/000661

LIFE12 INF/BE/000459

LIFE05 NAT/FIN/000105

LIFE10 ENV/RO/000729

LIFE05 NAT/FIN/000104

LIFE 2014-2020 – Kiemelt területek

„Éghajlat-politika” alprogram

- Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése (CCM)
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás (CCA)
- Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás (GIC)

LIFE07 ENV/

LIFE10 ENV/ES/000456

LIFE07 INF/E/000852

LIFE09 ENV/IT/000186

LIFE 2014-2020 – Földrajzi lehatárolás

Alapelv:

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés alkalmazandó területein

Részvétel:

Egyes „harmadik országok” részt vehetnek bizonyos együttműködési megállapodás alapján illetve azzal összhangban;

Nemzetközi szervezetekkel való együttműködés lehetséges amennyiben LIFE-célok eléréséhez erre szükség van.

LIFE – Általános tudnivalók/jellemzők (1)

- **Pályázók köre**
- **Hangsúly a „reprodukálhatóság” / „átadhatóság”, a hosszú távú fenntarthatóság és a projekt eredményeinek uniós hozzáadott értéke szempontjából**
- **Nem a kutatásra összpontosít (☞H2020)**
- **Nincs nagy infrastruktúra**
- **Támogatás és ellenőrzés**

LIFE – Általános tudnivalók/jellemzők (2)

- **Finanszírozási típusok**
- **Projekt típusok**
- **Projekt témák (tematikus prioritások)**
- **Munkaterületek**

Kinek? Mi célból? Átlagos projekt méret? Társfinanszírozás mértéke?

- „Tradicionális” projektek
- Integrált projektek (IPs)
- Technikai segítségnyújtás típusú projektek (Technical Assistance Project - TAs)

A "tradicionális" projektek

Kinek?

- Az EU-ban bejegyzett összes jogi személy

Miért?

- A 6 kiemelt terület általános és konkrét célkitűzéseinek megvalósítása
- Környezetvédelmi alprogram: további összpontosítás a tematikus prioritásokra és a projekt témáira (a LIFE 2018 és 2020 közötti többéves munkaprogramja)

Átlagos méret?

- 1-5 kedvezményezett; EU-hozzájárulás: 500 000–1,5 millió euró

A társfinanszírozás mértéke?

- Max. 55%, két kivétellel:
  - NAT / BIO projektek: max. 60%
  - NAT / BIO projektek különleges feltételek mellett, a prioritást élvező élőhelyekre / fajokra vonatkozó védelmi intézkedésekhez kapcsolódóan: max. 75%

Integrált projektek (IPs)

Kinek?

- Közigazgatás és más, a környezetvédelem és az éghajlat-politika területén tevékenykedő szervezetek, amelyek képesek az IP mellett, állami (lehetőleg EU) forrásokból társfinanszírozott kiegészítő tevékenységek összehangolására is.

Miért? Mi a célkitűzés?

- Az uniós környezetvédelmi és éghajlati tervek és stratégiák végrehajtása nagy léptékű; kiegészítő intézkedések további társfinanszírozással; az érdekelt felek bevonása

Átlagos méret?

- 2–10 kedvezményezett; EU-hozzájárulás: 10–15 millió EUR; kb. 3 IP tagállamonként

A társfinanszírozás mértéke?

- 60%

Technikai segítségnyújtás típusú projektek (*Technical Assistance Project - TAs*)

Kinek?

- Azok számára, akik integrált projektet szeretnének benyújtani, de segítségre szorulnak a pályázat véglegesítéséhez

Miért?

- Támogatás az IP pályázati anyag kidolgozásában; a tervezett IP beadás előtt egy évvel vagy ugyanazon évben alkalmazható

Átlagos méret?

- Az IP-k éves költségvetésének legfeljebb 1% -át fordítják a TA-ra; A maximális uniós hozzájárulás TA-nként 100 000 EUR

A társfinanszírozás mértéke?

- 60%

A „monitoringot végző külső csoportok”

” External Monitoring Team”

Fő feladatok

- A LIFE program által támogatott projektek nyomon követése:
- A LIFE szabályok betartásának ellenőrzése - adminisztratív, pénzügyi, kommunikációs
- A projekt műszaki fejlődésének ellenőrzése – területi ellenőrzések (monitoring missions)
- Politikai hatás / relevancia értékelése
- C2M (Close to Market) nyomon követés és segítségnyújtás (coaching)

Fő feladatok

- Platform találkozók szervezése
- Elemzés elvégzése, tanulmányok készítése

NEEMO események és kommunikációs csapat feladatai:

- Segíteni a kedvezményezetteket tevékenységük láthatóságának növelésében
- A LIFE webhely karbantartása
- A LIFE kiadványok kidolgozása
- Rendezvényeken való részvétel
- Internetes összefoglalók készítése
- Videók készítése
- Az EC LIFE események logisztikájának kezelése
- Tréning programok szervezése

Tények a LIFE Programról

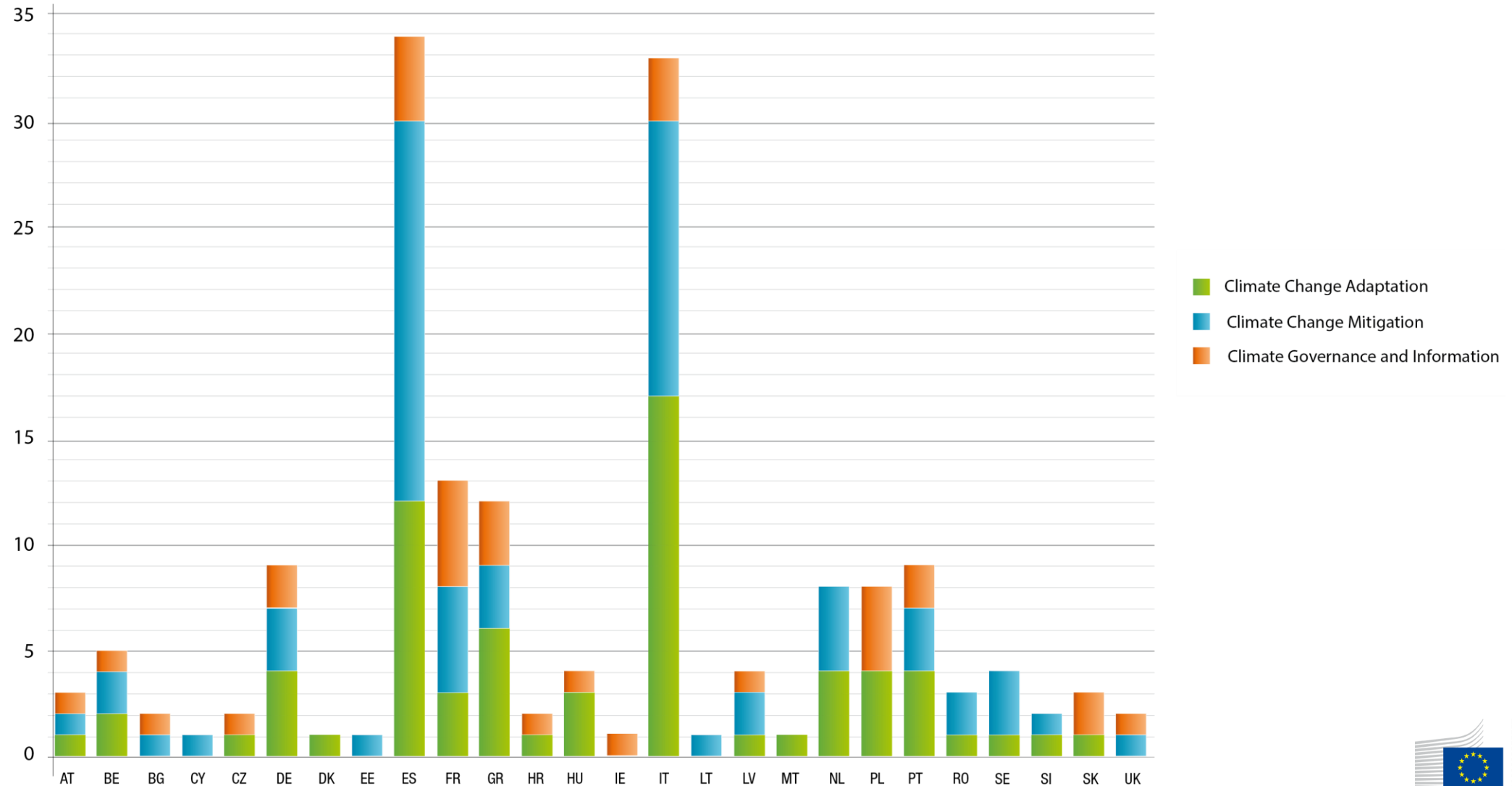
EASME
Executive Agency
for Small and Medium-sized Enterprises

Pályázatok benyújtása – 2019-es felhívás

- Környezetvédelmi alprogramhoz beérkezett 1143 koncepció
  - 608 Környezet és erőforrás-hatékonyság
  - 346 Természet és biodiverzitás
  - 174 Irányítás és információ
  - 15 visszavonva
- 168 teljes javaslat Klíma alprogram (69 CCA, 65 CCM, 34 GIC)

2019-es felhívás: Éghajlat-politika alprogram - a tagállamok által benyújtott pályázatok összesítése

Nincs támogatás ha nincs pályázat

- Két típusú pályázati eljárás a 2020-as felhívásban:
  - **Két-lépcsős eljárás un. „concep note”** majd annak pozitív elbírálását követően a **teljes pályázati anyag** benyújtása a – Környezetvédelmi alprogram esetén (**Sub-Programme ENV**)
  - **Egy-lépcsős eljárás teljes pályázati anyag** benyújtása a – Éghajlat-politika alprogram esetén (**Sub-Programme CLIMATE ACTION**)

Beadási határidők

LIFE Call 2020 opening: 2 April 2020

AREA	CLOSING C.N.	CLOSING Full P.	BUDGET 20	~ % vs 2019
CLIMATE	n.a.	06-Oct -2020	€ 76 Mill.	+ 31 %
ENV-RE	14-July-2020	Feb-2021	€ 84 Mill.	+6.3%
NAT	16-July-2020	Feb-2021	€ 143 Mill.	+ 4.4%
GIE	16-July -2020	Feb-2021	€ 12 Mill.	+ 33 %
IPE	06-Oct -2020	March-2021	€ 103 Mill.	+ 6%
IPC	06-Oct -2020	March-2021	€ 35 Mill.	+ 26%
TAE*	n.a.	16-July-2020	€ 1.02 Mill	+ 4%
TAC*	n.a.	16-July -2020	€ 0,35 Mill	+ 6%

*: The **submission process** is explained in the [Participant Portal Online Manual](#) (together with detailed instructions for the IT tool)

Piac orientált (Close to market) projektek vagyis a C2M

EASME
Executive Agency
for Small and Medium-sized Enterprises

Piac orientált projektek (C2M – Close to Market)

- Olyan projektek, amelyek környezetvédelmi / éghajlati és gazdasági előnyökkel járó **új megoldásokat javasolnak**, vagy amelyek saját területükön innovatív megoldásokat kínálnak;
- Műszaki és üzleti szempontból „indulásra kész” projektek;
- Olyan projektek, amelyek a piac feltételek mellett környezetvédelmi / éghajlati megoldásokat valósítanak meg (azaz ipari, kereskedelmi méretekben) a projekt élettartama alatt;
- Olyan projektek, amelyek a pályázati szakaszban előzetes kereskedelmi tevékenységeket folytatnak és megtervezik azokat (például piaci elemzés, üzleti terv stb.).

Miért is kapnak ekkora hangsúlyt a piac orientált (C2M) projektek?

- A LIFE mindig támogatta a C2M projekteket (anélkül, hogy C2M-nek hívták volna őket);

Kezdő vállalkozások (start-ups) támogatása

A LIFE program támogatja az innovációt és a dinamikus induló vállalkozások által bevezetett kereskedelmet/értékesítést. A LIFE projekt ebben az értelemben kockázatmentes inkubációs keretet adhat, amely lehetővé teszi az induló vállalkozás számára, hogy megoldását biztonságosan vihesse piacra, megfelelő pénzügyi, műszaki, üzleti eszközök és szakértelem támogatásával.

... végül néhány tanács

EASME
Executive Agency
for Small and Medium-sized Enterprises

Ne feledjük....

- A pályázati útmutató átolvasása **időigényes** folyamat (!)
- elsőként győződjünk meg arról, hogy a LIFE a megfelelő finanszírozási program az számunkra
- **Vegyük figyelembe** az összes kivételt, amely vonatkozhat ránk
- A pénzügyi koherencia kulcsfontosságú kérdés, módszeresen ellenőrizzük a **KÖLTSÉGHATÉkonyságot**
- **Kerüljük el** az olyan tevékenységek felvételét, amelyek nem kapcsolódnak a pályázatunk célkitűzéséhez
- Ne felejtjük el a plusz pontokat, amelyeket akkor kapunk, ha a projekt megfelel a **prioritást élvező témáknak** - AZ ÉRTÉKELÉSI eljárás határozottan figyelembe veszi ezeket az elemeket a javaslat értékelésekor

Tartsuk észben a tematikus platformok vagy nagyobb konferenciák megszervezésének a lehetőségét

Ha a jövőbeni projekt jó visszajelzési lehetőségeket rejt magában jogalkotás/policy szempontból, gondoljunk arra, hogy pénzügyi forrásokat allokáljunk egy-egy esetleges nagyobb konferencia vagy a LIFE tematikus platform találkozójának megszervezéséhez.

Projekt kialakítása (I)

- Az alapállapot-leírásnak egyértelműnek kell lennie, ez nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a projektben rejlő lehetőségek jól kiszűrhetők legyenek az értékelés során;
- Az akciók összeállítása és a projekt szerkezetének felépítése logikus kell, hogy legyen; az egyes akciók kapcsolódása a projekt egészéhez és egymáshoz fontos, hogy jól nyomon követhető legyen;
- Várható eredmények és a projektek hatásainak mennyiségi becslése.

Projekt kialakítása (II)

- A projekt eredményeinek fenntarthatóságát biztosító tevékenységek / akciók nagyon fontosak!;
- A replikációt és / vagy eredmények átadását (transfer) a pályázatba be kell tervezni és a kapcsolódó akciókat/feladatokat jól átgondoltan kell beépíteni az anyagba.
- Fontos az egyes tevékenységekben/akciókban részt vevő kedvezményezettek világos leírása;
- Transznacionális projektek esetén a javaslatnak jól alá kell támasztani a határon átnyúló jelleget (ugyanakkor, ha megfelelően alátámasztott a transznacionális karakter, akkor a projektek kiválasztásánál ez előnyt jelenthet, hiszen többlet pontot érhet).

Projekt kialakítása (III)

- A projekt tevékenységek/akciók számát korlátozzuk arra a mennyiségre, ami valóban nélkülözhetetlen a projekt célkitűzéseinek megvalósításához;
- A partnerségi struktúra: kerüljük el a túl nagy létszámú partnerség kialakítását és törekedjünk a legfontosabb érdekelt felek bevonására;
- A projekt időtartamának kialakításánál:
  - Hagyjunk elegendő időt a projekt hatásainak mérésére is illetve a vonatkozó adatok összegyűjtésére.
  - Ne feledjük: az engedélyek megszerzése sokszor időigényes folyamat és számos esetben késés/csúszás is előfordulhat az engedélyeztetési eljárások során.

Projekt kialakítása

Jó projekt kialakítás

A probléma korrekt elemzése, a jelenlegi helyzet és javasolt megoldás bemutatása (alaphelyzet)

Legfontosabb érintettek bevonása (beleértve a felhasználókat)

A hatások (eredmények) megbízható értékelése a javasolt megoldás életciklusa során

Világos stratégia a hatások (eredmények) fenntarthatósága kapcsán

Közös problémák

Nem elegendő háttér információ (miért, ki és hogyan?)

A projektek indoklása a projekt során kerül meghatározásra

Túl átfogó célok, túl sok

Gyenge partnerség (a partnerek nem illenek a célfeladathoz vagy a költségvetés rosszul lett összeállítva)

A hatások (eredmények) túl optimista / irreális becslése vagy a számszerűsítés hiánya

A replikáció össze lett keverve a hálózatépítéssel és/vagy a terjesztéssel

Gyenge távlati tervek a projekt illetve annak eredményeinek fenntartása kapcsán a projekt befejezését követően

Projekt Költségvetés (I)

Csak a projekt élettartama alatt végrehajtott tevékenységekkel járó költségek támogathatók!

- Személyi költségek - 2% -os szabály az állami szervek számára
- Utazási költségek - a projekt kedvezményezettjeinek belső szabályai szerint.
- Külső támogatás - a teljes költségvetés legfeljebb 35% -a.

Projekt Költségvetés(II)

Csak a projekt élettartama alatt végrehajtott tevékenységekkel járó költségek támogathatók!

- Tartós fogyasztási cikkek
- Prototípusok - 100% -ban, ha kifejezetten a LIFE projekthez fejlesztették ki (- a projekt élettartama alatt nem kerülhet forgalomba).
- Az állami szervezeteknek be kell tartaniuk a közbeszerzési szabályokat.
- Jó ár-érték arány és nincs összeférhetetlenség a szállítók kiválasztásakor.

Projekt Költségvetés (III)

Újdonság: Pénzügyi támogatás harmadik felek számára a LIFE hagyományos projekt részeként

- A támogatási megállapodásban meghatározott különleges feltételek mellett a kedvezményezettek pénzügyi támogatást nyújthatnak harmadik feleknek, projekt partnerségén kívüli szervezetek számára (pl. nonprofit szervezetek, helyi hatóságok, stb.) olyan helyi kezdeményezések végrehajtásában vagy fejlesztésében, amelyek hozzájárulnak a projekt céljainak eléréséhez.
- A pályázóknak világosan meg kell magyarázniuk, hogy miért akarnak pénzügyi támogatást nyújtani harmadik fél számára, hogyan fogják irányítani a folyamatot, és fel kell sorolniuk azokat a különféle tevékenységeket, amelyekhez harmadik fél pénzügyi támogatást kaphat. A javaslatnak egyértelműen le kell írnia az elérendő eredményeket is.

Hatás indikátorok

- A hatásmutatók kulcsfontosságúak az egyes projektek és a LIFE program hatásainak méréséhez.
- A pályázat beadási szakaszban minden pályázónak meg kell határozni a projekt szempontjából releváns mutatókat, és ki kell töltenie egy egyszerű, egyoldalas excel űrlapot.
- A kiválasztás után minden projekt jelentést készít a kulcsfontosságú projektmutatókról (KPI) a projekt vége alatt és után (KPI adatbázis).
- A társadalmi és gazdasági mutatók kötelezőek MINDEN projektnél!

LIFE 2014-2020 – Hasznos dokumentumok

- A **LIFE rendelet** (20/12/2013-as 1293/2013 EU rendelet).
- A **LIFE 2018–2020-as többéves munkaprogramja** (az (EU) 2018/210 bizottsági végrehajtási határozat, kelte: 2018.02.12.);
- A kedvezményezettek által az ajánlatkérővel kötött cselekvési / működési **támogatási megállapodások** (beleértve az általános feltételeket) vagy a kedvezményezettek bankokkal kötött megállapodása;
- Pályázati csomagok;
- Útmutatók a LIFE projektjavaslatok értékeléséhez;
- Végül konkrét információk, iránymutatások, amelyeket a nemzeti kapcsolattartó pont készített.

Hasznos linkek

ec.europa.eu/

europa.eu/

[@EU_Commission](https://twitter.com/EU_Commission)

[@EuropeanCommission](https://www.facebook.com/EuropeanCommission)

[European Commission](https://www.linkedin.com/company/european-commission/)

[europeancommission](https://www.instagram.com/europeancommission)

[@EuropeanCommission](https://www.masthead.com/@EuropeanCommission)

[EUTube](https://www.youtube.com/EUTube)

[EU Spotify](https://www.spotify.com/EU_Spotify)

<https://www.lifepalyzatok.eu/>

KÖSZÖNÖM FIGYELMÜKET!

© European Union 2020

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.

